

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Laurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

525. An ad Capitulum transeat potestas conferendi beneficia, quæ ad liberam solius Episcopi quæ Ordinarii collationem spectant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

Quaestio 523. Num Capitulum sede vacante possit administrationem tantisper committere electo à se, usque dum is à Superiore v. g. Papa confirmetur?

R Esp. negativè: fieret enim aliàs fraus ipsi legi prohibenti, ne Clericus administraret. Pirh. ad tit. de elect. n. 8. Quin etiam, si contingeret, quòd ecclesiæ æconomus, aut procurator (intellige constituti ad liberum alterius arbitrium, vel si sermo est de pralato inferioris ecclesiæ, ab Episcopo; secus enim esset, si de eo, qui ex consuetudine ecclesiæ aliòve jure speciali debebat deputari æconomus, ut Lotter. l. 3. q. 17. num. 10.) eligeretur in Pralatum; illum debere statim cessare ab administratione, tradit Passerin. de elect. c. 33. n. 4. citans Jo. And. & Verall. Idem dicendum videtur de ipso Vicario Capitulari, casu quo is eligeretur. Vide me ipsum in sero benefic. p. 2. q. 427. num. 3. juncto num. 5.

Quaestio 524. Num Capitulum sede vacante, sicut electiones confirmare potest, possit etiam admittere postulationes?

R Esp. Affirmant id Cuchus in Instit. majorib. l. 2. tit. 9. num. 46. Pavin. 4. q. 2. p. num. 8. apud Garciam p. 5. c. 7. n. 57. eò quòd hac admissio non nititur merà gratià, sed juris necessitatem habere videatur. Affirmat item Azor. p. 2. l. 2. c. 38. q. 5. modò nihil objici possit postulato, in quo egeat Papæ indulgentià. Verùm de hoc merito dubitari potest; cum postulatio autè admissionem jus nullum, ne quidem ad pralaturam conferat, sed cum summo jure rejici possit. Passerin. de elect. c. 24. num. 1. Cardin. de Luca de Regular. d. 13. n. 9. Tondut. qq. benef. p. 2. c. 4. §. 6. n. 9. Azor. Inst. mor. p. 2. l. 6. c. 17. q. 2. Laym. in c. nihil. de elect. n. 8. adeò que postulatio innitatur gratiæ, & è contra electio juris. Azor. Passerin. l. cit. & Laym. in preamb. ad tit. de postul. in hoc sentiu, quòd per postulationem quis pralateatur, & ex gratià solum admittatur, & instituatur: per electionem verò canonicam vocetur quis ad pralaturam, ita ut Superior electionem legitimè factam confirmare debeat. Laym. loc. cit. ego in Foro benef. p. 2. q. 199. num. 2. Unde jam licet ad eum superiorem spectet admissio postulationis, cujus aliàs est confirmare electionem, modò tamen is dispensare possit, & auferre inhabilitatem, propter quam postulatus erat ineligibilis ad pralaturam. Pirh. ad tit. de postulat. num. 4. Laym. loc. cit. corollar. 3. citantes Abb. in c. fin. h. tit. n. 10. Ego loc. cit. q. 228. n. 2. Ad Capitulum verò sede vacante spectet confirmare electos, & fortè etiam in dicta inhabilitate, uti poterat Episcopus, & ipsum dispensare possit; adhuc tamen admittere non posse postulationem videtur ex eo capite, quòd admissio hac habeat rationem collationis, & provisionis omnino liberæ, & gratiosæ; ea autem, quæ meram talem gratiam continent, non transeant ad Capitulum juxta dicta & dicenda quest. post

hanc 2.

*

Quaestio 525. Num ad Capitulum sede vacante transeat potestas conferendi beneficia, quæ ad liberam solius Episcopi quæ talis, seu quæ Ordinarii, diocesis collationem spectant?

R Esp. negativè. Fagn. in c. cum olim. de major. & obed. num. 34. Sbroz. de Vicar. Episc. l. 2. q. 70. num. 4. Garc. p. 5. c. 7. n. 51. & seq. Diana p. 8. tract. 4. resol. 25. Fermosin. tract. de Capit. sed. vac. q. 23. a num. 2. Azor. p. 2. l. 3. c. 38. q. 1. Castropal. tract. 13. d. 2. p. 29. num. 8. Lotter. l. 2. q. 2. num. 26. & seq. Laym. in c. cum vos. de off. judic. ordinari. n. 3. & in c. cum olim. de major. & obed. n. 2. Venturi. gl. tom. 2. annot. 15. §. 1. num. 50. Barbof. jur. eccles. l. 1. c. 32. num. 109. citans Molin. de iust. tract. 5. d. 11. num. 11. Vulpe in pr. iudic. For. eccles. c. 44. num. 5. Paris. de resign. l. 7. q. 23. num. 19. Gonz. ad regui. 8. Cancell. §. 4. proam. n. 35. & gl. 9. §. 1. n. 77. & alios quamplurimos juxta c. 2. ne sede vac. & c. unico. eod. tit. in 6. c. quanto & c. ea noscitur. de his, quæ sunt à Pralat. & c. 1. de Inst. in 6. In materia enim provisionis beneficiorum Capitulum sede vacante nihil assequitur, quàm quòd à jure expressum Lotter. loc. cit. num. 31. tale quid autem non est collatio illa beneficiorum. Quin & licet Capitulum succedat in iis, quæ jure ordinario competunt Episcopo. c. cum olim. de major. & obed. collatio tamen beneficiorum casus unus est, iique præcipuus ab ista regula positivè exceptus per c. 2. ne sede vac. & c. unico. tit. eod. in 6. Garc. Castropal. l. cit. Cujus exceptionis, seu prohibitionis hæc est ratio: tum quòd collatio sit fructus dignitatis episcopalis, Lotter. loc. cit. num. 16. Castropal. Barbof. l. cit. fructus autem r. servantur successori. AA. iidem juxta c. quia sepe. de elect. in 6. Quin & non sit fructus tantum simplex, sed fructus cum honorificentia, qui propterea avelli nequit à persona, Lotter. num. 17. Fermosin. loc. cit. num. 4. ex Abb. & Felin. tum quia insuper collatio beneficiorum continet meram gratiam, in quo transcendit jus instituendi, & confirmandi, quæ potius sunt de mera justitia. Lotter. num. 16. ex Bellamer. conf. 20. num. 13. seu quia est libera donatio; donare autem prohibetur is, cui libera bonorum administratio non conceditur. Castropal. cit. n. 8. adeò que, cum Capitulum sede vacante alienare, aut donare nequeat, conferre nequit illa beneficia. Fermosin. loc. cit. num. 18. Barbof. loc. cit. Atque ita ratio libera donationis, & meræ gratiæ, quam continet collatio, & in qua exercenda lex plus confidit Episcopo, quàm Capitulo suadet illam non transire in Capitulum, Lotter. num. 22. Quin & ultimam rationem his adjicit Lotter. num. 13 & 17. nimirum quòd ethi hæc potestas conferendi obvniat Episcopo eodem tempore cum jurisdictionalibus, non tamen ei competat jure Magistratús, ita ut ad jurisdictionem spectet, aut sit illius fructus; quemadmodum, quia jus confirmandi, & instituendi, seu facultates aliæ inferiores à potestate conferendi ei competunt jure Magistratús, & inter jurisdictionalia reputantur, non impediuntur transire in Capitulum. Vide me de his in Foro benef. p. 2. q. 708. n. 1.

2. Ampliatur responsio primò, ut procedat, etiam si beneficium vivente Episcopo vacarit in ejus mensè, & ab illo provisum non sit. Dian. loc. cit. resol. 25. Fermosin. loc. cit. num. 18. Castropal. loc. cit. citans Molin. uti ante.

3. Ampliatur tertio, ut procedat, etiam si collatio spectaret ad Episcopum non faciendâ nisi cum consensu, & consilio Capituli; cum enim consilium, & consensus ille non faciat provisionem beneficii communem Capitulo cum Episcopo, provisio adhuc non poterit pertinere ad Capitulum sede vacante. Ventrigl. *loc. cit. num. 53.* Barbof. *loc. cit. num. 10.* citans Pavin. *p. 2. q. 1.* Navar. *conf. 20. num. ult. de prab.* Molin. *de iust. tract. 5. d. 71. num. 9. & 13.*

4. Limitatur è contra responsio quòd ad beneficia, quæ vivente Episcopo erant collationis liberæ simultaneæ illius cum Capitulo; hæc enim ratio huius communionis defuncto Episcopo tota transit ad Capitulum, utiturque illud tunc iure suo. Dian. *loc. cit.* citans Molin. *ubi ante. num. 13.* Navar. *conf. 20. de prab.* Fermos. *loc. cit. q. 24. n. 5.* Corrad. *pr. benef. 1. 3. c. 6. num. 71.* Barbof. *Castrop. ll. cit. Azor. p. 2. l. 6. c. 25. q. 13.* Neque enim beneficia simultaneæ collationis, dum vacant sede vacante in mense ordinario, reservantur Papæ per *Regul. 2. Cancellar.* cum illa loquatur de collatione libera, quæ à solo Episcopo ad illius præcisam, & totalem voluntatem fieri potest, satisque ostendit Papa per illa verba *Regulæ: non tamen ad collationem cum alio vel aliis spectantia: se nolle Capitulo præjudicâre in sua collatione sede episcopali vacante.* Corrad. *loc. cit. num. 71. & 74.* Unde jam, dum quidam Canonici, v. g. Magistrales, Doctores &c. in quibusdam Cathedralibus providentur communibus suffragiis Episcopi, & Capituli per concursum, poterit Capitulum sede vacante providere istiusmodi beneficia. Barbof. *loc. cit. num. 110.* citans Molin. *ubi ante.* Navar. *loc. cit. & c. 1. ne sede. vac. in 6.*

Questio 526. Num penes Capitulum sede vacante sit potestas conferendi beneficia debita conferri certi generis personis, puta graduatis, filiis familias, consanguineis fundatoris, nominatis, vel etiam certa persona, puta seniori de tali familia seu primogenito?

Resp. Non posse conferri Capitulo debita conferri certi generis personis. Dian. *loc. cit. resol. 26.* referens Coraf. *de benef. p. 1. c. 7. n. 5. & p. 4. c. 4. n. 37.* & Meroll. *tom. 3. d. 7. c. 7. dub. 1. n. 107.* loquentes in genere de beneficiis debitis certo generi personarum. Castropal. *tract. 13. d. 2. p. 29. n. 13.* Gonzal. *ad Regul. 8. Cancellaria. gl. 45. num. 19. & gl. 9. §. 1. n. 77.* loquentes in specie de beneficiis patrimonialibus, hoc est, debitis conferri non nisi oriundis ex tali loco; in ordine ad quæ licet gravata sit ordinaria potestas Collatorum, nihilominus adhuc eorum dici liberam collationem ait Gonz. *loc. cit. num. 75.* prout resolutum in *Abulensi parochial. 12. Jun. 1594. & num. 19.* ubi testatur in *una Prioratus de Novemb. 1603.* resolutum, esse adhuc liberam collationem, etiam faciendâ necessariò uni ex sex de certo Collegio. Et quòd in terminis beneficiorum patrimonialium eorum collatio facta à Capitulo, ejusve Vicario sede vacante sit nulla, resolutum esse in *Callagur. beneficii de Arcarsa. 26. April. 1569.* ait num. 77. Item Lotter. *l. 2. q. 2. num. 30.* Ventrigl. *loc. cit. n. 56.* loquentes in specie de graduatis vel nominatis. Fermosin. *tract. de Capit. sed. vac. q. 23. n. 14.* loquentes in specie de

beneficiis debitis ex fundatione conferri consanguineis fundatoris, vel uni ex personis de certo Collegio.

2. Contrarium sentiente Rebuff. *in pr. tit. de devolut. n. 85. & tract. de nominatione. q. 8. n. 49.* ubi, quòd, ne diuturna vacatio contingat, posse Capitulum constituere administratorem, qui provideat de beneficiis, quorum collatio est necessaria. Item Garc. *p. 5. c. 7. num. 55.* per numeros plures mordicus & fuse tenente contrarium, & conante solvere argumenta Corasii. Nititur autem potissimum hoc argumento, quòd militet eadem ratio pro collatione in eo sensu necessaria, quòd fieri debeat certi generis personis, quæ militat pro institutione, & confirmatione. Verùm ratio in oppositum à Castropal. adducitur, & quidem universalis, militans quoque pro *Respons. seg.* nimirum, quòd beneficia debita sunt certo generi personarum, vel etiam certæ, & determinatæ in individuo personæ, puta propinquiori fundatoris, aut aliàs digniori, id ipsum non constituat collationem necessariam, sed liberam, & voluntariam relinquat, dum nemo cogere potest Episcopum ad faciendam talem collationem, & ea debita non est fieri per Episcopum, sed is possit permittere elabi totum semestre datum ad providendum; & ita devolvi collationem ad alium, secus ac contingit in beneficiis, quæ præmissâ electione, & præsentatione conferuntur; utpotè in quibus compelli potest Ordinarius tam à patrono, & Electoribus, quàm à præsentato, & electo, ut electum confirmet, & præsentatum instituat; neque is se defendere potest ex semestri concessio ad conferendum; cum pro institutione, & confirmatione non sit hoc semestre concessum; neque ob illius omissionem institutio & confirmatio ad superiorem devolvatur; cum in his non detur devolutio, sed potius cogatur institutor, & confirmator à superiore facere institutionem, & confirmationem.

3. Rationem aliam dat Lotter. *loc. cit. num. 30.* quòd talis collatio non pertineat adhuc ad legem jurisdictionis, utpote ad quam ex dicta necessitate faciendæ collationis non concluditur; & in materia provisionis, quòd minus facultas aliqua transeat in Capitulum sede vacante, sufficiat hunc ipsum casum non esse expressum in iure, juxta Coraf. *de benef. p. 2. c. 7. num. 4.* Feder. de Senis *conf. 30. num. 3.* & Rotam in *Abulensi, parochial. 1. Febr. 1593.* apud Lotterium. Unde jam etiam manifesta patet disparitas inter dictam collationem, & institutionem, & confirmationem; dum casus ille de confirmatione electi, & institutione præsentati reperitur expressus in iure; item ille spectat ad legem jurisdictionis, & sic in alio sensu debitus, nimirum quia est iustitiæ. Confirmantur hæc ex eo, quòd dum Episcopus, cui vult ex pluribus graduatis, filiis familias, nominatis &c. provideret, exercet actum gratiæ, seu qui proprie est gratificationis. Quin & ad hoc electa à lege est industria personæ Episcopi, dum ejus iudicio remittitur prælectio unius ex pluribus; in quibus autem electa est industria Episcopi, ea non transeunt in Capitulum sede vacante. Lotter. *loc. cit. num. 31. & 32.* Et quòd specialiter juxta aliquos esse videtur contra Garciam, illud est, quòd hæc ratione nimium extendatur potestas Capituli sede vacante circa collationem beneficiorum contra communem praxin, & sensum. Si enim possent con-